

Kutsestandardis kasutatud terminid

Kodanikuharidus – Oskuste, teadmiste ja väärtushinnangute kujunemise protsess, mis toetab aktiivset ja vastutustundlikku ühiskonnaelus osalemist. Kodanikuks haritud inimene soovib, saab ja oskab oma elu juhtida, ühiskonnaelu mõjutada ja otsustes kaasa rääkida ning on seeläbi otseselt seotud vabatahtliku tegevusega.

Konfidentsiaalsuse nõuded – Noorsootöötaja käsitleb noore arvamusi ja seisukohti lähtudes konfidentsiaalsuse põhimõtetest, kasutades talle usaldatud informatsiooni vaid eesmärgil, milleks see talle usaldati. Konfidentsiaalsuse põhimõtte eiramine on vajalik juhul, kui noorsootöötaja hinnangul on olemas selge oht noorele, teistele isikutele või ühiskonnale üldiselt.

Lõimitud noortepoliitika – Koordineeritud ja eesmärgikindel tegutsemine noore elu puudutavates valdkondades. Toimevaldkonnad - noored, haridus, tööhõive, tervis, teised valdkonnad.

Mitteformaalne õpe - Leiab aset väljapool kooli ning on ette võetud teadlikult, eesmärgiga end arendada. Mitteformaalne õpe võib toimuda väga erinevates keskkondades, mille puhul õpetamine ja õppimine ei pruugi olla ainult ega peamine otstarve.

Noorsootöö alused –

- 1) Noorsootöö on noortele arendavaks tegevuseks tingimuste loomine, mis võimaldab neil oma vaba tahte alusel tegutseda väljaspool perekonda, tasemeõpet ja tööd.
- 2) Noorsootöö subjektiks on 7-26-aastane ühiskonnaliige.
- 3) Noorsootöö eesmärk on luua eeldusi ja toetada noore toimetulekut ühiskonnaliikmena.
- 4) Noorsootöö algab seal, kus on noored oma vaadete, arvamuste ja huvidega.
- 5) Noorsootöö loob noorele tingimused personaalseks (isiksuslikuks) ja sotsiaalseks arenguks uute teadmiste ja oskuste omandamise kaudu mitteformaalse ning informaalset õppimise keskkonnas.
- 6) Noorsootöö aitab kujundada noore eetilisi tõekspidamisi, kodanikutunnet ja austust teiste kultuuride vastu.
- 7) Noorsootöö aitab noorel õppida iseenda, teiste ja ümbritseva keskkonna kohta kavandatud ja kavandamata tegevuste kaudu.
- 8) Noorsootöö taotleb noorte kaasatust ühiskonnakorraldusse, innustab noori võtma vastutust ning tegema teadlikke otsuseid oma elu, väärtushinnangute ja ühiskonna arengu osas.

Noorsootöö aluseks olevad väärtused – Põhiväärtused, mis toetuvad üldinimlikele väärtustele, täpsustavad ja täiendavad neid. Sinna hulka kuuluvad näiteks inimõigused, noorsootöötaja kutse-eetika, noorsootöö alused, noorsootöö põhimõtted, noorsootöö korraldamise põhimõtted.

Noorsootöö valdkonna osapooled – Huvirühmad noorsootöö valdkonnas, nt noorsootöötajad, noorteühendused, noortekeskused, huvikoolid, noortelaagrid, huvitegevuse pakkujad, noortemalevad, noorteühingud jpt nii siseriiklikud kui rahvusvahelised osapooled.

Noorsootöö korraldamise põhimõtted – Noorsootöö korraldamisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- 1) noorsootööd tehakse noorte jaoks ja koos noortega, kaasates neid otsuste tegemisse;
- 2) tingimuste loomisel teadmiste ja oskuste omandamiseks lähtutakse noorte vajadustest ja huvidest;

- 3) noorsootöö põhineb noorte osalusel ja vabal tahtel;
- 4) noorsootöö toetab noorte omaalgatust;
- 5) noorsootöös lähtutakse võrdse kohtlemise, sallivuse ja partnerluse põhimõttest.

Noorteinfo teenusstandard – Noorteinfo teenusstandard kirjeldab noorteinfo vahendamise eesmärke, sihtrühmi, põhimõtteid, termineid, tegevusi ja mahtu, loob eelduse kvaliteetsele noorteinfo vahendamisele ning on juhendumiseks teenuse osutamisel noorsootööasutustes.

Noortepoliitika – Laiem valdkond, mis tähendab ühtset lähenemist kõikides noorte elu puudutavates valdkondades noortele suunatud tegevuste põhimõtetele.

Noorteseire – Noorteseire (www.noorteseire.ee) on loodud teadmuspõhise noortepoliitika juurutamise eesmärgil ning see pakub järjepidevalt värsket informatsiooni erinevate noorte eluoluga seotud valdkondade kohta, võimaldades hinnata noorte olukorda, arvestada noori puudutavaid aspekte eri poliitikate väljatöötamisel ning hinnata poliitikamuudatuste võimalikke mõjusid. Noorteseire koosneb erinevatest komponentidest:

- 1) noorte eluolu olulisemaid aspekte kajastavad indikaatorid, mida järjepidevalt kogutakse ja uuendatakse;
- 2) noorte eluolu puudutavad uuringud ja analüüsid, sh Noorteseire aastaraamat, originaaluuringud jm;
- 3) Eestis teostatud noorte eluolu puudutavate uuringute andmebaas.

Noortevaldkond – Ühendmõiste, mis hõlmab nii noorsootööd (tingimuste loomist noore isiksuse mitmekülgseks arenguks, mis võimaldab noortel vaba tahte alusel perekonna-, tasemeharidus- ja tööväliselt tegutseda) kui ka noortepoliitikat (noore tegelikest vajadustest ja väljakutsetest lähtuvat koordineeritud ja eesmärgikindlat tegutsemist erisugustes eluvaldkondades).

Ohutusnõuded – Noorsootöö tegevust puudutav seadusandlus, mis tagavad ohutu ja turvalise keskkonna. Näiteid ohutusnõuetest, millega peaks kindlasti kursis olema:

- 1) Rahvatervise seadus ja selle alusel kehtestatud tervisekaitsenõuded:
  - tervisekaitsenõuded noorte püsilaagritele;
  - tervisekaitsenõuded ujulatele, basseinidele ja veekeskustele;
  - muud asjakohased nõuded.
- 2) Tuleohutuse seadus ja selle alusel kehtestatud nõuded.
- 3) Laagri spetsiifikast tulenevad ohutusnõuded tegevuste läbiviimiseks.
- 4) Ehitusseadus ja selle alusel kehtestatud nõuded hoonetele, rajatistele ja ruumidele.
- 5) Veeseadus ja selle alusel kehtestatud nõuded joogiveele, kanalisatsioonile, toitlustamisele ja tualeti kasutamisele ning pesemisele.

Psühhosotsiaalse keskkonna valdkonnad - sõbraliku ja toetava õhkkonna loomine, koostöö ja aktiivõppe toetamine, füüsilise ja vaimse vägivalda keelamine, loovuse väärtustamine ja arendamine, võrdsete võimaluste loomine, koostöö koduga.